

HAFTAYA BAKIŞ

2017'nin son haftasında küresel piyasalarda sakin bir seyir izlendi.

Geçtiğimiz hafta Noel tatili nedeniyle piyasalarda sakin ve iyimser bir hava hakimdi. İşlem hacimlerinin genel olarak düşük olduğu haftada enerji fiyatlarındaki gelişmeler, ABD Hazine tahvillerinin seyri ve gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikasına yönelik beklentiler küresel piyasalara yön verdi. Yurt içinde ise haftanın öne çıkan gelişmesi ABD ile Türkiye arasındaki vize sorununun çözülmesi oldu. Son günlerde İran'da ortaya çıkan protesto eylemleri de piyasalar tarafından yakından izleniyor.

ABD ekonomisine ilişkin veriler karışık bir görünüm sergiledi.

ABD'de Kasım ayında son 17 yılın zirvesine çıkan tüketici güven endeksi Aralık'ta 122,1 ile beklentilerin altında kaldı. Böylece tüketici güveninde 5 ay süren yükseliş eğilimi sona ermiş oldu. Diğer taraftan, Chicago PMI verisinin Aralık ayında 67,6 ile öngörülerin oldukça üzerinde bir performans sergilemesi bölgede üretim faaliyetlerinin güçlü seyrini koruduğuna işaret etti. 23 Aralık haftasında işsizlik maaşına başvuruların sayısı ise beklentilerin hafif üzerinde gerçekleşti.

Japonya'da işsizlik oranı 24 yılın en düşük seviyesinde...

Son dönemde iktisadi faaliyete yönelik iyimserliğin güçlendiği Japonya'da işsizlik oranı Kasım ayında %2,7 ile 24 yılın en düşük seviyesine geriledi. Aynı döneme ilişkin hanehalkı harcamalarının da yıllık bazda %1,7 ile %0,5 olan piyasa beklentisinin oldukça üzerinde artması iç talep açısından olumlu sinyal verdi. Kasım'da sanayi üretimi ile perakende satışlar da beklentileri aştı. Çekirdek TÜFE enflasyonu Kasım'da yıllık bazda %0,9'a ulaşarak yükseliş eğilimini 11. aya taşıdı. Ekonomideki olumlu görünüme karşın, enflasyonun halen düşük düzeylerde seyretmeye devam ettiği izleniyor. Japonya Merkez Bankası'nın Ekim ayında gerçekleştirdiği toplantısına ilişkin geçtiğimiz hafta açıklanan tutanaklar üyelerin parasal genişlemenin sürdürülmesi yönünde görüş taşıdığına işaret ediyor.

Türkiye'nin dış ticaret açığındaki genişleme sürüyor.

Kasım ayında ihracat hacmi yıllık bazda %11,2, ithalat hacmi de %21,3 oranında yükseldi. Böylece, dış ticaret açığı yıllık bazda %52,4 oranında genişleyerek 6,3 milyar USD oldu. Ocak-Kasım döneminde de yıllık bazda ihracatın %10,4, ithalatın %16,9 oranında artmasıyla dış ticaret açığındaki genişleme %33,8 oldu. 2016 yılının ilk on bir aylık döneminde %72 olan **ihracatın ithalatı karşılama oranı** 2017'nin aynı döneminde %68'e indi.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın açıkladığı geçici dış ticaret verilerine göre, Aralık ayında ihracat hacmi yıllık bazda %8,6, ithalat hacmi %27,7 oranında artarken, dış ticaret açığındaki genişlemenin sürdüğü görüldü. 2017 genelinde ise, ihracat %10,2, ithalat da %17,9 oranında genişledi. 2017 yılında ithalattaki hızlı artışta; enerji fiyatlarındaki yükseliş, altın ticaretinin seyri ve güçlü iç talep etkili oldu. Avrupa'da iktisadi faaliyette yaşanan toparlanma ise ihracat performansımıza olumlu yansıdı.

HAFTALIK VERİLER

	22.Ara	29.Ara	Değişim		22.Ara	29.Ara	Değişim
BIST-100 Endeksi	111.099	115.333	% 3,8 ▲	EUR/USD	1,1857	1,1996	% 1,2 ▲
2 Yıllık Gösterge Tahvil Faizi	%13,40	%13,40	0 bp ●	USD/TL	3,8130	3,7890	-% 0,6 ▼
ABD 10 Yıllık Tahvil Faizi	%2,49	%2,41	-8 bp ▼	EUR/TL	4,5155	4,5478	% 0,7 ▲
EMBI+ (baz puan)	331	329	-2 bp ▼	Altın (USD/ons)	1.275	1.302	% 2,2 ▲
EMBI+ Türkiye (baz puan)	288	288	0 bp ●	Petrol (USD/varil)	64,9	67,0	% 3,2 ▲

bp: baz puan

Konut fiyatlarındaki yıllık artış %11-%12 bandında seyrediyor.

TCMB'nin yayımladığı konut fiyat endeksine göre, Ekim ayında ülke genelinde konut fiyatları aylık bazda %0,9 oranında artarken, yıllık fiyat artışı %11,7 oldu. Enflasyondan arındırıldığında ise, konut fiyatlarının yıllık bazda %0,2 oranında gerilemesi dikkat çekti. Ekim'de konut fiyatlarının aylık bazda %1'e yakın oranda arttığı İstanbul'da yıllık artış hızı %7,8 oldu. Buna göre, İstanbul'da konut fiyatları reel olarak yıllık bazda %3,8 oranında düştü.

Öncü göstergeler...

Yurt içinde kapasite kullanım oranı Aralık ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla 0,9 puan artarak %79 düzeyinde gerçekleşti. Aralık ayında bilgisayar, elektronik ve optik ürünlerin imalatında kapasite kullanımını yıllık bazda hızlı yükselerek %90 seviyesine yaklaştı. Diğer taraftan, kok kömürü ve rafine edilmiş petrol ürünleri imalatında kapasite kullanımındaki hızlı düşüş dikkat çekti.

Reel kesim güven endeksi de Aralık'ta yıllık bazda 5,7 puan yükselerek 103,3 ile eşik düzeyin üzerindeki seyrini sürdürdü. Ancak, mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre reel kesim güveninin Kasım ayının ardından Aralık'ta da gerilemesi yılın son çeyreğinde ekonomik aktivitenin bir miktar ivme kaybettiğine işaret etti. Sektörel güven endeksleri de hizmet ve inşaat sektörlerinde güvenin azaldığını teyit ediyor.

Petrol ve altın fiyatları...

ABD'de Enerji Enformasyon İdaresi'nin açıkladığı verilerin petrol stoklarının azaldığını göstermesiyle Brent türü ham petrolün varil fiyatı geçtiğimiz hafta 67 USD düzeyini aşarak son 3 yılın en yüksek seviyelerine ulaştı. Petrol fiyatlarındaki yükselişin sürmesinin ABD'de daha fazla petrol sondaj kuyusunun aktif hale gelmesine olanak sağlayabileceği değerlendiriliyor.

Yıl genelinde ABD dolarının zayıf bir seyir izlemesi ve küresel ölçekte siyasi belirsizliklerin güvenli liman arayışlarını tetiklemesiyle yükselen altın fiyatları geçtiğimiz hafta son bir ayın zirvesine ulaştı. Böylece, altın fiyatları 2017'de yıllık bazda %13,1 oranında yükselerek 2010'dan bu yana en hızlı yıllık artışını kaydetti.

EUR/USD paritesi 1,20 düzeyinde...

İşlem hacminin düşük olduğu geçtiğimiz hafta euro, ECB'nin para politikasında atacağı normalleşme adımlarına yönelik beklentilerin de etkisiyle ABD doları karşısında değer kazandı. EUR/USD paritesi yılın son işlem gününde 1,20 ile son 3 ayı aşkın sürenin en yüksek düzeyini test etti. EUR/USD paritesi 2017'de yıllık bazda %14,1 yükseldi.

Finansal piyasalar...

Geçtiğimiz hafta küresel hisse senedi piyasalarında tatil nedeniyle işlem hacimleri ve oynaklık düşük seviyelerde seyretti. Bununla birlikte, özellikle enerji hisselerine yönelik artan talebin etkisiyle küresel hisse senedi piyasalarında olumlu hava hâkim oldu. Bir önceki hafta yükselen ABD Hazine tahvil faiz oranları yılın son haftasında bir miktar gevşedi. EUR/USD paritesindeki hareketin etkisiyle ABD dolarının önde gelen para birimleri karşısında değerini gösteren DXY endeksi haftalık bazda %1,3 oranında geriledi. Böylece endeks, 2017'de yıllık bazda %10'a yakın oranda düşüş kaydetti.

Yurt içinde küresel piyasalara paralel bir seyir izlendi. Ekim ayından bu yana Türkiye ile ABD arasında süregelen vize krizinin her iki tarafın da vize kısıtlamalarını kaldırmasıyla birlikte çözüme kavuşması yurt içi piyasaları destekledi. Risk algısındaki iyileşmenin etkisiyle BİST-100 endeksi haftalık bazda %4'e yakın oranda yükselerek rekor seviyeleri test etti. BİST-100 endeksi 2017 yılını %50'ye yakın yükselişle tamamladı. Kasım ayından bu yana genel olarak 3,80 düzeyinin üzerinde seyreden USD/TL kuru, geçtiğimiz hafta içinde 3,76 düzeyinin altına test etti. EUR/TL kuru ise EUR/USD paritesindeki yükseliş nedeniyle haftayı artışla kapattı. USD/TL ve EUR/TL 2017'de yıllık bazda sırasıyla %7,4 ve %22,5 oranında yükseliş kaydetti. 2 yıl vadeli gösterge tahvilin faizi ise 29 Aralık itibarıyla bir önceki haftaya göre yatay bir seyir izlerken, bir önceki yıl sonuna göre 277 baz puan artarak %13,4 oldu.

SEKTÖREL GELİŞMELER

Çiğ sütte referans fiyat belirsizliği...

Geçtiğimiz hafta çiğ süt fiyatını belirlemek üzere toplanan Ulusal Süt Konseyi'nde sanayici ve üreticiler çiğ sütün referans fiyatının 1,40 TL/LT seviyesinden 1,50 TL/LT düzeyine çıkarılması konusunda anlaşmaya vardı. Ancak, çiğ sütteki fiyat artışının enflasyonu yükselteceği gerekçe gösterilerek söz konusu karar açıklanmadı. Konsey'in, 16 Ocak 2018 tarihinde tekrar toplanarak çiğ sütün referans fiyatını belirlemesi bekleniyor. Sektör temsilcileri o tarihe kadar çiğ sütün litre fiyatının piyasada 1,60 TL düzeyine çıkabileceğini ifade ediyor.

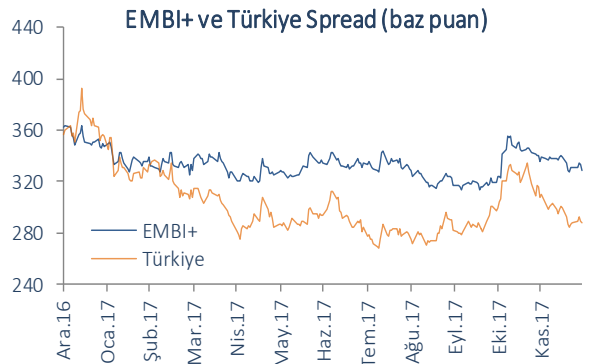
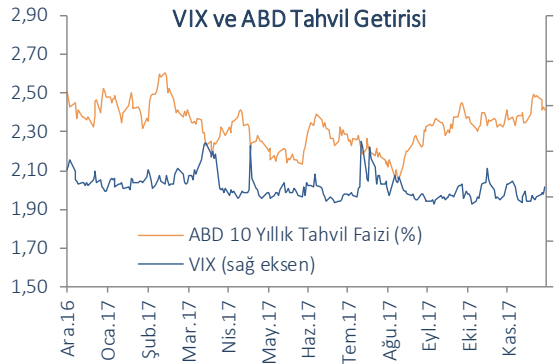
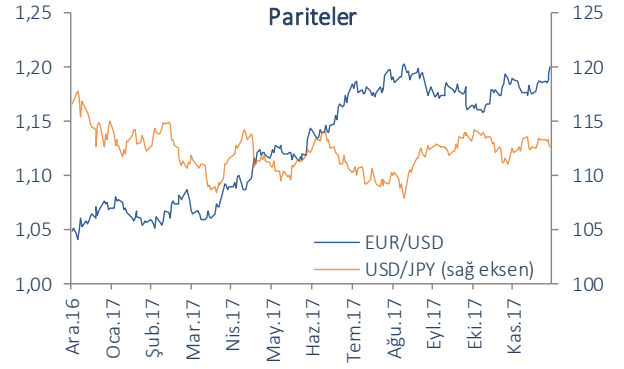
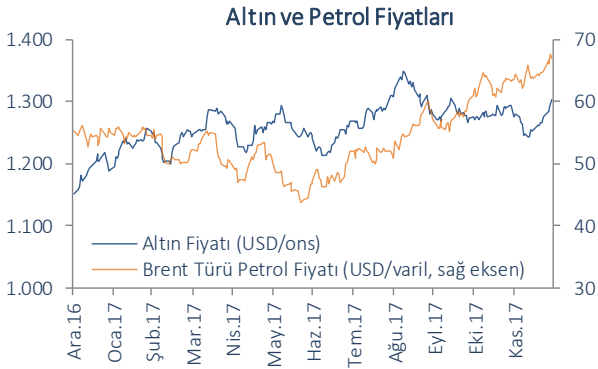
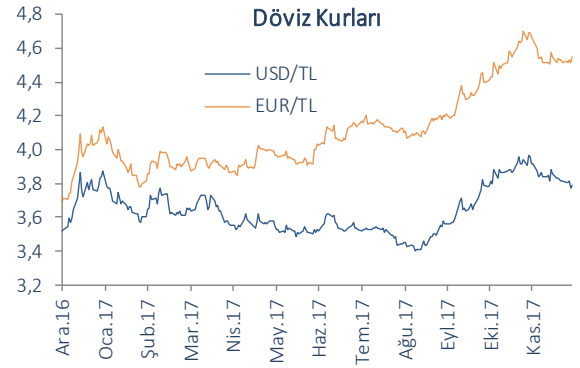
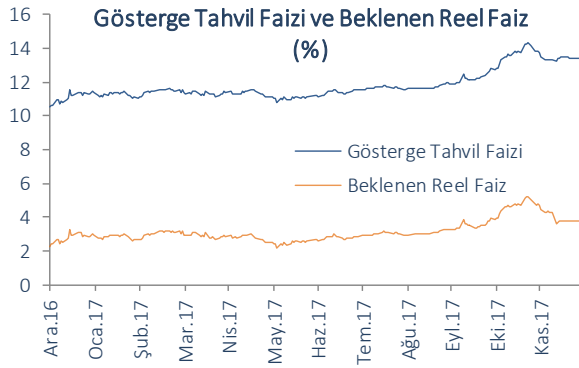
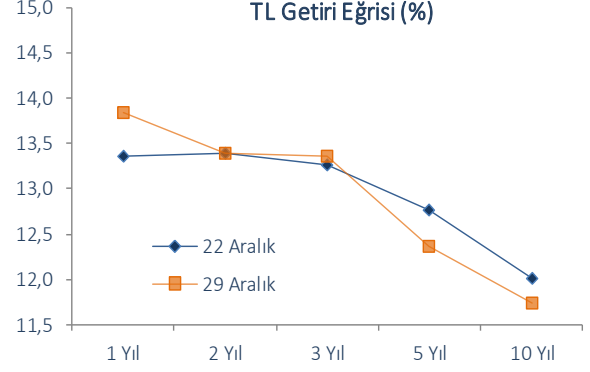
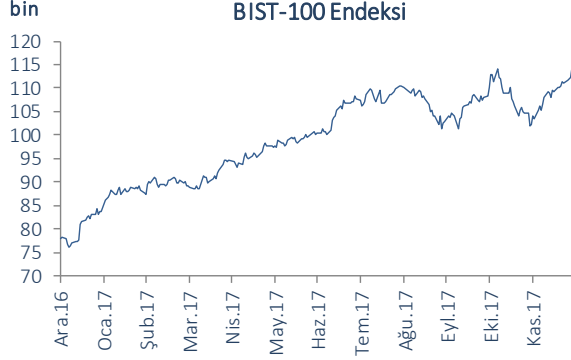
Elektrik fiyatlarına 1 Ocak 2018 itibarıyla %8,8 oranında zam yapılacaktır.

BOTAŞ'ın, 1 Aralık 2017'den itibaren geçerli olmak üzere doğalgaz santrallerine sattığı doğalgazın fiyatını %8 artırımının ardından 2 yıldır zam yapılmayan elektrik fiyatlarına 1 Ocak 2018 itibarıyla %8,8 oranında zam yapılacağı açıklandı. BOTAŞ'ın doğalgaz fiyatlarını artırımının ardından doğalgaz santrallerinin her 1.000 metreküp gaza 704 TL yerine 763 TL ödeyeceği açıklanmıştı. Elektrik fiyat zammının Ocak ayı enflasyonuna en az 25 baz puan artırıcı yönde etkide bulunacağı tahmin ediliyor.

REACH tüzüğüne uyum sürecini düzenleyen yönetmelik yürürlüğe girdi.

AB'nin kimyasal üretimi, ithalatı ve ihracatında kontrol sağlamak amacıyla 2007 yılında başladığı REACH tüzüğüne geçiş süreci 1 Haziran 2018 itibarıyla tamamlanacak. Bu tarihten sonra REACH tüzüğüne uygun kayıt yaptırmayan kimyasallar AB ülkelerine giremeyecek. Türkiye'de REACH tüzüğüne benzer koşulları içeren Kimyasalların Kaydı Değerlendirilmesi İzni ve Kısıtlanması Yönetmeliği (KKDİK) 23 Aralık 2017'den itibaren yürürlüğe konuldu. İlgili yönetmeliğe göre yıllık miktarı 1 ton veya üzerinde imal veya ithal edilen tüm maddeler en geç 31 Aralık 2023 tarihine kadar kayıt altına alınacak.

PIYASALARDAKİ GELİŞMELER

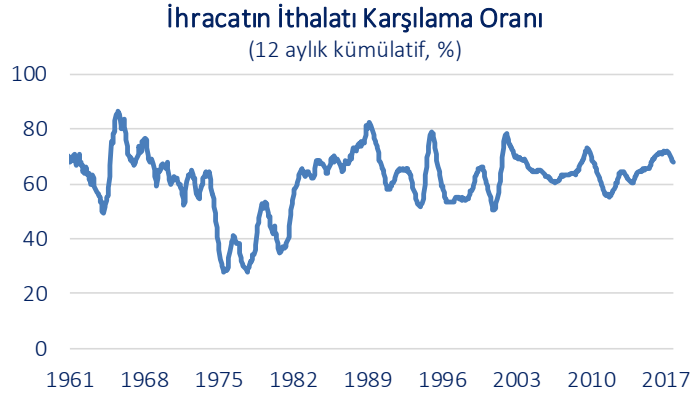

Kaynak: Reuters

NE DEN ÖNEMLİ

İhracatın ithalatı karşılama oranı; bir ülkenin belirli bir dönemde yaptığı ihracatın o dönemde yaptığı ithalata oranıdır. Bu oranın %100'den büyük olması; ülkenin dış ticaret fazlasına sahip olduğunu gösterirken, %100'den küçük olması dış ticaret açığına işaret eder. Başka bir ifadeyle, ülkenin ithalat için ihtiyaç duyduğu dövizin ne kadarının ihracat vasıtasıyla elde edilen döviz ile karşılandığını gösterir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ülkelerin dış ticaret performanslarının karşılaştırılmasında kullanıldığı gibi bir ülkenin farklı dönemlerdeki dış ticaret performanslarını karşılaştırmak için de kullanılabilir. Örneğin; aynı tutarda dış ticaret açığı taşıyan iki ülkeden ihracatın ithalatı karşılama oranı yüksek olan ülkenin dış ticaret performansının daha iyi olduğu sonucuna varılabilir.

Türkiye'de ihracatın ithalatı karşılama oranınının 2000'li yıllarda genellikle %60-%70 bandında hareket ettiği görülüyor.

HAFTALIK VERİ GÜNDEMİ

		Dönemi	Piyasa Beklentisi
2 Ocak	Euro Alanı İmalat Sanayi PMI	Aralık	60,6
	ABD İmalat PMI	Aralık	-
	TR İmalat PMI	Aralık	54,9 (G)
3 Ocak	TÜİK TÜFE (aylık değişim)	Aralık	%0,5
	TÜİK Yİ-ÜFE (aylık değişim)	Aralık	-
	ABD ISM İmalat Sanayi PMI	Aralık	58,0
4 Ocak	ABD Haftalık İşsizlik Maaşı Başvuruları	25-30 Aralık	240 bin
	İngiltere Konut Fiyat Endeksi (yıllık değişim)	Aralık	%2,0
5 Ocak	Euro Alanı TÜFE (yıllık değişim, öncü)	Aralık	%1,4
	ABD Tarım Dışı İstihdam Artışı (aylık değişim)	Aralık	190 bin kişi
	ABD İşsizlik Oranı	Aralık	%4,1
	ABD Fabrika Siparişleri (aylık değişim)	Kasım	%1,4
	ABD ISM Hizmetler PMI	Aralık	57,6
	ABD Dış Ticaret Açığı	Kasım	48 milyar USD
	ABD Ortalama Kazançlar (yıllık değişim)	Aralık	%2,5

(G) Gerçekleşme

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.